

Cristina Pruna: Am avea capacitatea în România sa dezvoltam lanturi de productie de baterii

România are capacitatea sa dezvolte lanturi de productie de baterii cu resursele de grafit de care dispune în judetul Gorj si, astfel, sa-si reduca dependenta de importuri si sa ajunga sa-si dezvolte economia si sa aiba locuri de munca în acest domeniu al viitorului, considera vicepresedintele Comisiei pentru industrii si servicii din Camera Deputatilor, Cristina Pruna.

"Din perspectiva omului care își dorește ca economia României sa se dezvolte, mi-as dori sa avem mai multi producatori de baterii în România. Avem resurse de grafit. Au fost depuse niste proiecte pentru finantare europeana de catre Ministerul Economiei - si aici s-a pierdut ceva timp pentru exploatarea grafitului în judetul Gorj - si cred eu ca am avea capacitatea în România sa dezvoltam lanturi de productie de baterii, iata, cu aceasta resursa rara de care România dispune, si sa ne reducem dependenta de importuri din alte zone în ceea ce priveste bateriile si, de ce nu, sa ajungem sa ne dezvoltam economia, sa avem locuri de munca în acest domeniu al viitorului", a afirmat Cristina Pruna, la Bucharest Energy Storage 2024, eveniment dedicat dezbaterii viitorului stocarii de energie în România.

Deputatul a admis ca legislatia în domeniu nu este "unde ar trebui sa fie", însa s-au facut pasi înainte.

"Legislatia as spune ca înca nu este unde ar trebui sa fie, desi s-au facut pasi înainte, iar stocarea cred eu ca este extrem de de importanta, iar legislatia sa fie una care sa încurajeze acest domeniu, pentru ca se spunea un pic mai devreme de aceasta trecere la piata. Da, stocarea, pâna la urma, stabilizeaza preturile, reduce aceasta variabilitate a regenerabilelor si, nu în ultimul rând, încurajeaza investitiile în sectorul energetic. Se vorbea mai devreme de Planul National de Redresare si Rezilienta. Acolo s-a definit un target pentru stocare undeva între 240 si 480 de megawati pâna la finalul lui 2025. Suntem departe de targetul acesta, undeva la 17%. (...) Pâna în 2030 - venise si Transelectrica cu acea cifra, de 4.000 de megawati în stocare, care sa fie functionala pâna la 12 ore, iarasi, cifrele astea ne spun ca exista o oportunitate pe zona de stocare si trebuie sa ne miscam repede", a sustinut ea.

Pruna a subliniat ca la nivel legislativ se pot face "lucruri" pentru ca stocarea sa fie încurajata, o preocupare în acest sens regasindu-se si în Parlament.

"La nivel legislativ putem sa facem înca lucruri pentru ca stocarea sa fie încurajata. Și înca din 2022 spuneti dumneavoastra ca a existat o preocupare pentru stocare. N-a fost doar la nivelul pietei. Pot sa va spun ca a fost si în Parlament, pentru ca sunt initiatoarea unui proiect de lege care vine sa elimine acea dubla taxare si sa încurajeze proiectele de stocare prin exceptarea de la plata unor tarife pentru proiectele existente. Asta a fost logica la momentul în care am depus acel proiect. Am vazut acum vreo doua saptamâni, cred, ca ministerul a scris o ordonanta de urgenta pe care a pus-o în transparenta, care vine si preia ideile din proiectul de lege, inclusiv pentru baterii stand alone. E un lucru bun, pacat ca am pierdut doi ani în care puteam, poate, sa avem mai multe capacitati de stocare prin astfel de stimulente, fara un program de finantare de la de la nivelul ministerului. Dar, mai bine mai târziu decât niciodata. E bine ca exista acest proiect în transparenta, e bine ca o sa vina în Parlament si, sper eu, sa fie adoptat cât mai repede si sa produca efecte la nivelul pietei", a mentionat deputatul.

Potrivit Cristinei Pruna, sunt doua aspecte care ar trebui luate în considerare când vine vorba despre proiecte de stocare: investitiile în retelele de transport si investitiile în retelele de distributie.

"Unul ar fi investitiile în retele - si aici avem niste estimari care pot sa ne dea asa, niste fiori. Pâna în 2030, în retelele de transport ar trebui investiti undeva la 6,8 miliarde de euro, iar în retelele de distributie undeva între 9 si 11 miliarde de euro. Sigur, sunt ambitii mari, zic eu ca nu este imposibil, dar trebuie sa tinem cont ca pâna la

urma investitiile în retele pot sa încurajeze inclusiv proiectele de stocare si sa sustina pâna la urma stocarea retelele. Deci, este o relatie de tip win-win", a adaugat ea.

Societatea Nationala a Sarii SA - Salrom - a anuntat în august ca va depune în scurt timp doua cereri de finantare pentru proiecte în valoare cumulata de aproape 450 de milioane de euro, în vederea valorificarii zacamintelor nationale de grafit, România fiind printre putinele tari care beneficiaza de aceasta resursa naturala devenita extrem de pretioasa în contextul dezvoltarii noilor tehnologii verzi.

Potrivit unui comunicat al Ministerului Economiei, publicat pe site la data de 19 august 2024, primul proiect, pentru care se solicita suma de 198,306 milioane de euro se refera la extractia grafitului de calitate pentru baterii din arealul Baia de Fier, judetul Gorj, si implica extractia si procesarea primara a sisturilor grafitoase pentru a produce grafit de calitate pentru baterii.

Acesta include dezvoltarea infrastructurii necesare pentru extractie, precum si instalarea de echipamente de procesare care sa transforme materia prima bruta în grafit de înalta puritate, esential pentru productia de baterii, în special pentru vehicule electrice si sisteme de stocare a energiei.

Cel de-al doilea proiect, în valoare de aproape 247 milioane de euro, vine în completarea fireasca a primului si are în vedere valorificarea finala a sisturilor grafitoase într-un complex de procesare în care sa se foloseasca tehnologii de ultima generatie.

Acest proiect de procesare a grafitului pentru baterii la situl Baia de Fier urmareste consolidarea lantului de aprovizionare strategic al UE pentru tehnologiile energetice curate prin înfiintarea unor instalatii avansate de procesare la acest sit, pentru a transforma grafitul extras de aici în material de calitate pentru baterii, inclusiv grafen.

România si-a pregatit din timp strategia de exploatare a grafitului, fiind reprezentata înca din data de 23 mai 2024 la prima reuniune a Comitetului european pentru materii prime critice (CRM Board) la sediul Comisiei Europene din Bruxelles.

Mai mult decât atât, într-o viitoare sesiune ce va fi deschisa la începutul anului 2025, se va depune si o a treia Cerere de finantare referitoare la protectia mediului si sustenabilitatea exploatarei de sisturi grafitoase din arealul Baia de Fier. Proiectul vizeaza reciclarea grafitului pentru baterii la situl "Baia de Fier" si promovarea economiei circulare si a gestionarii durabile a resurselor în UE.

Se abordeaza astfel si reciclarea grafitului de calitate pentru baterii pentru a sprijini obiectivele UE legate de economia circulara si gestionarea durabila a resurselor de care dispune tara noastra. Initiativa implica dezvoltarea de procese si tehnologii la situl Baia de Fier pentru a recupera si reutiliza grafitul din baterii uzate si alte deseuri, reducând, astfel, dependenta de extractia primara a materiei prime si promovând sustenabilitatea mediului, se mai spune în comunicat.